

УДК 657.1:658.115

Ларікова Тетяна Віталіївна,

канд. екон. наук, доц.,
доцент кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)
E-mail: larikovat@mail.ru

Шилко Ірина Сергіївна,

лаборант кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)
E-mail: shilo4ka@ukr.net

ПЕРВИННА ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ: ВІДПРАВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ВЕКТОРИ

АНОТАЦІЯ. У статті досліджено основні положення формування первинної організації бухгалтерського обліку, обґрунтовано необхідність у формуванні окремого Положення про організацію бухгалтерського обліку в бюджетних установах, зміст якого включатиме три розділи: первинної, поточної та підсумкової організації бухгалтерського обліку. Окреслено характеристику кожного етапу за такими розділами: складові, виконавці, хто перевіряє, хто затверджує. Детально окреслено зміст етапу первинної організації бухгалтерського обліку за яким закріплено визначення організаційної форми бухгалтерського обліку, визначення форм бухгалтерського обліку, розробку робочого плану рахунків, організацію забезпечення технології процесу бухгалтерського обліку, зокрема: інформаційне, технічне та методологічне забезпечення. Окреслено характеристику складових первинної організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: первинна організація, бухгалтерський облік, облікова політика, форми бухгалтерського обліку, робочий план рахунків, технологія.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Первинна організація облікового процесу є запорукою безперервної, планомірної роботи працівників служби бухгалтерського обліку в бюджетних установах, ефективного функціонування системи бюджетного

обліку, відповідно і всієї установи. До базових складових первинної організації облікового процесу в бюджетних установах відносять: формування облікової політики, організаційні форми бухгалтерського обліку, порядок розробки робочого плану рахунків, організація забезпечення технології процесу бухгалтерського обліку.

Слід зазначити, що особливої актуальності набуло дослідження складових первинної організації бухгалтерського обліку, оскільки згідно Наказу Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року №11 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору» розроблено Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єктів державного сектору, дотримання яких потребує вивчення та узагальнення відправних положень формування первинної організації бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням проблем організації бухгалтерського обліку займається чимала кількість учених, переважно вони досліджували особливості підприємницької діяльності, а саме: Ф.Ф. Бутинець, А. М. Кузьмінський, В.П. Завгородній, Ю.А. Литвин, М.С. Пушкар, В.В. Сопко. В бюджетних установах завдяки роботам С.В. Свірко сформульовано загальні положення організації обліку. Однак, згідно нових Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору від 23.01.2015 № 11 [5] підходи до організації бухгалтерського обліку змінюються, особливо на стадії первинної організації облікового механізму.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Незважаючи на проведені дослідження в економічній літературі, питання первинної організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах залишаються не вирішеними, особливо з урахування розробки Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору від 23.01.2015 № 11, потребують поглибленого дослідження.

Формулювання мети і завдання дослідження. Метою статті є дослідження відправних положень і векторів формування первинної організації бухгалтерського обліку, обґрунтування необхідності Положення про організацію бухгалтерського обліку, окреслення та узагальнення складових

первинної організації бухгалтерського обліку, зокрема: дослідження організаційних форм бухгалтерського обліку, окреслення форм бухгалтерського обліку, узагальнення підходів до розробки робочого плану рахунків, окреслення організації забезпечення технології процесу бухгалтерського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Головною умовою функціонування організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах є чітке дотримання єдиних положень у формуванні та систематизації облікової інформації. Однак, проходження інформації від етапу первинного обліку до підсумкового і остаточне формування якісної достовірної звітної інформації неможливі без визначення кола організаційних заходів щодо системи бухгалтерського обліку.

У вітчизняних літературних джерелах первинна організація бухгалтерського розглядалась як опрацювання плану організації бухгалтерського обліку, в якому були передбачені такі пункти: визначення організаційної та технічної форм бухгалтерського обліку; організація облікового процесу (організація документації та документообігу); організація забезпечення обліковими реєстрами; організація облікового процесу за відповідними напрямками; організація праці зайнятих обліковою роботою працівників; організація забезпечення процесу бухгалтерського обліку; організація розвитку бухгалтерського обліку [3, с. 54].

Окреслено елементи первинної організації бухгалтерського обліку у працях С.В. Свірко, в яких визначено такі складові: облікова політика; організаційні форми бухгалтерського обліку; форми бухгалтерського обліку; робочий план рахунків; забезпечення технології процесу бухгалтерського обліку [9, с. 43].

Попереднім етапом організації бухгалтерського обліку вважали підготовку робочого плану рахунків. Враховуючи, що за радянських часів організація бухгалтерського обліку не було регламентовано такою мірою, як об'єкт її вивчення та опрацювання — бухгалтерський облік, план мав узагальнюючу форму, а його зміст — рекомендаційний характер.

У зв'язку із гармонізацією бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами в останньому десятиріччі ХХ ст. першим елементом визначено формування облікової політики, що

знайшло своє відображення в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [1] як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

У сучасних умовах високої фінансової нестабільності та реальної відсутності економічного розвитку національної економіки проблема формування ефективної облікової політики суб'єктів державного сектору набуває особливої актуальності та потребує розробки науково-прикладних підходів. Із впровадженням «Стра-тегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки» Міністерство фінансів України забезпечує проведення державної політики у сфері бухгалтерського обліку [11]. Фундаментом успішної організації всього облікового процесу виступає розпорядчий документ про облікову політику.

Згідно Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектору 23.01.2015 р. № 11 облікова політика бюджетної установи є основою внутрішнього регулювання бухгалтерського обліку. Головні розпорядники бюджетних коштів самостійно затверджують облікову політику на підставі розпорядчого документа керівника [5].

У розпорядчому документі про облікову політику визначаються принципи, методи і процедури, які використовуються суб'єктами державного сектору для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності, де нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більш ніж один їх варіант, а також строки корисного використання груп основних засобів і нематеріальних активів.

Розпорядчий документ про облікову політику суб'єкта державного сектору визначає, зокрема: одиницю аналітичного обліку запасів; порядок аналітичного обліку запасів, форми первинних документів, що використовуються для оформлення руху запасів, розроблені суб'єктом державного сектору самостійно; методи оцінки вибуття запасів; періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів; порядок обліку і розподілу транспортно-заготівельних витрат, застосування окремого субрахунку або аналітичного рахунку обліку транспортно-заготівельних витрат; перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг); строки корисного використання груп основних засобів;

строки корисного використання груп нематеріальних активів [5].

В економічній літературі відомий учений М.С. Пушкар пропонував у Наказі про облікову політику розмістити такі складові [6, с. 27]:

- Методика бухгалтерського обліку (Критерії розмежування між основними засобами та малоцінними і швидкозношуваними предметами; Розробка норм амортизації та порядок нарахування амортизації і зносу основних засобів; Вибір способу погашення вартості малоцінних і швидкозношуваних предметів; Порядок фінансування ремонтів основних засобів; Порядок контролю за витрачанням матеріалів у виробництві; Порядок ведення обліку транспортних витрат та їх включення у вартість матеріалів; Способи оцінки матеріалів і відходів; Способи контролю відпрацьованого часу, системи і форми оплати праці; Розробка інструкцій з обліку витрат на виробництво; Порядок розподілу непрямих витрат і включення їх у собівартість продукції; Визначення та оцінка браку у виробництві, незавершеного виробництва; Способи оцінки готової продукції; Способи включення у собівартість витрат майбутніх періодів; Метод визначення виручки від реалізації; Порядок утворення і використання фондів спеціального призначення; Інші види робіт, що вимагають вибору відповідного варіанту обліку, розподілу, списання);

- Техніка бухгалтерського обліку (План рахунків; Форма бухгалтерського обліку; Технологія обробки даних; Організація внутрішнього контролю; Технологія складання звітності; Підготовчі роботи до складання звітності; Порядок проведення інвентаризації; Інші види робіт);

- Організація бухгалтерського обліку (Положення про бухгалтерську службу; Положення про головного бухгалтера; Посадові інструкції виконавців; Схеми документообороту; Організаційне, правове, методичне забезпечення бухгалтерського служби; Технічне забезпечення; Наукова організація праці; Інші види робіт з організації обліку).

Погляди С. В. Свірко були інші, у її працях запропоновано Наказ про облікову політику умовно поділяти на дві частини: методологічну та організаційну, при цьому організаційну визначати першою частиною [10, с. 139].

Враховуючи сучасні оновлення щодо формування облікової політики, підтримуючи погляди С.В. Свірко, пропонуємо розділяти організаційну та методологічну частини і відображати їх зміст у двох окремих нормативних документи. Оскільки, розпорядчий документ про облікову політику, переважно, включає інформацію про методичні аспекти бухгалтерського обліку, тому цей документ призначено для методологічної частини. Організаційну частину пропонуємо відображати окремо в розробленому Положенні про організацію бухгалтерського обліку, яке включатиме організаційний і технологічний процес бухгалтерського обліку.

Враховуючи, що обліковий процес, складається з певних пов'язаних між собою частин, тобто поділ процесу бухгалтерського обліку на етапи: первинний, поточний, підсумковий (заклучний). У межах кожного з етапів виділяють відповідну сукупність операцій, які являють собою у логічній послідовності технологію кожного з етапів. Звідси випливає, що Положення про організацію бухгалтерського обліку повинно включати три етапи, а саме: первинної, поточної та підсумкової організації облікового механізму, що наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Етапи організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах [8—10] (узагальнено автором)

Етапи організації бухгалтерського обліку	Обов'язки (складові)	Виконавці	Хто перевіряє	Хто затверджує
Первинної	Розробка Положення про організацію бухгалтерського обліку, розробка організаційних форм бухгалтерського обліку, розробка форм бухгалтерського обліку, порядок розробки робочого плану рахунків, організація забезпечення технології процесу бухгалтерського обліку	Працівники відділу бухгалтерської служби	Головний бухгалтер	Керівник

Закінчення табл. 1

Етапи організації бухгалтерського обліку	Обов'язки (складові)	Виконавці	Хто перевіряє	Хто затверджує
Поточної	Організація та розробка форм облікових номенклатур, організація та розробка форм носіїв облікової інформації, методики та техніки розробки форм носіїв облікової інформації, організація забезпечення носіїв облікової інформації, організація руху носіїв облікової інформації, організація архіву носіїв облікової інформації	Працівники відділу бухгалтерської служби Архівний відділ	Головний бухгалтер	Керівник
Підсумкової	Розробка графіку документообігу, розробка зведених графіків руху документів, порядок формування та подання форм звітності, розробка графіка складання та подання звітності Порядок ведення архіву установи.	Працівники відділу бухгалтерської служби Архівний відділ	Головний бухгалтер	Керівник

Першим кроком у здійсненні організації бухгалтерського обліку є етап первинної організації бухгалтерського обліку, на якому передбачено виконання таких дій: розробка Положення про організацію бухгалтерського обліку, визначення організаційної форми бухгалтерського обліку, окреслення форм бухгалтерського обліку, розробка робочого плану рахунків, окреслення організаційних заходів забезпечення технології процесу бухгалтерського обліку.

На другому етапі — поточної організації бухгалтерського обліку визначено: організація та розробка форм облікових номенклатур, організація та розробка форм носіїв облікової інформації, окреслення методики та техніки розробки форм носіїв облікової інформації, організація забезпечення носіїв облікової інформації, організація руху носіїв облікової інформації, організація архіву носіїв облікової інформації.

І третій, заключний, етап облікового процесу — підсумкова організація бухгалтерського обліку передбачає розробку гра-

фіку документообігу, розробку зведених графіків руху документів, порядок формування та подання форм звітності, розробка графіка складання та подання звітності, порядок ведення архіву установи.

Дотримання таких етапів організації бухгалтерського обліку забезпечить належне проведення методики облікового процесу в бюджетних установах, оскільки організаційні заходи передбачають організацію процесу, а методичні — відтворення процесу.

Первинна організація бухгалтерського обліку є фундаментом для успішної організації облікового процесу, тому розглянемо її складові більш детально. У табл. 2 наведено характеристику складових первинної організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах.

Таблиця 2

Характеристика складових первинної організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах [7—10] (узагальнено автором)

Складові первинної організації	Характеристика
Положення про організацію бухгалтерського обліку	Регулювання в повному обсязі механізму організації бухгалтерського обліку в кожній конкретній установі, включаючи такі розділи: поточна, підсумкова та заключна форма організації облікового процесу
Організаційні форми бухгалтерського обліку	Централізована організаційна форма бухгалтерського обліку Децентралізована організаційна форма бухгалтерського обліку
Форми бухгалтерського обліку	Меморіально-ордерна (Журнал-Головна» і 16 меморіальних ордерів)
Робочий план рахунків	Робочий план рахунків містить аналітичні рахунки, які деталізують синтетичні рахунки Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі [7]
Технологія процесу бухгалтерського обліку	Інформаційне, технічне та методологічне забезпечення

Як відомо, процес бухгалтерського обліку з технологічного погляду складається з етапів і операцій, які тісно пов'язані між собою. Отже, під організаційною формою бухгалтерського обліку розуміють сукупність різновидів функціонування системи збору, реєстрації та обробки облікової інформації згідно з адміністративним і методологічним підпорядкуванням. Залежно від співвідношення обох факторів виокремлюють дві основні організаційні форми: централізовану і децентралізовану.

Під централізованою організаційною формою бухгалтерського обліку розуміють обліковий процес у методологічному і адміністративному аспектах внутрішньо регулює головний бухгалтер. Таким чином, зазначена форма передбачає утворення та функціонування єдиного облікового центру.

Децентралізована форма характеризується методологічним підпорядкуванням облікового процесу головному бухгалтерові кожного зі структурних підрозділів і головному бухгалтерові центральної бухгалтерії, а в адміністративному розумінні — повною регламентацією з боку керівника структурного підрозділу.

Під формою бухгалтерського обліку розуміють «систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них» згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1].

Відповідно до Інструкції Держказначейства України від 27.07.2000 № 68 «Про форми меморіальних ордерів бюджетних установ та порядок їх складання» основною у практиці бюджетних установ є меморіально-ордерна форма, а саме її різновид «Журнал-Головна». Вона складається з головного уособлювального реєстру синтетичного обліку: книги «Журнал-Головна» і 16 меморіальних ордерів [2].

Меморіально-ордерна форма має автоматизований варіант, що містить чимало програмних продуктів, а саме: «ПАРУС», «1С-Бухгалтерія», «БЭСТ», «Fin Expert», «Фінанси без проблем».

Робочий план рахунків є одним із елементів облікової політики і затверджується керівником установи. Документ відноситься до документів системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку на рівні підприємства. При цьому, сучасний бухгалтер, маючи професійні знання, досвід і застосовуючи для прийняття рішень професійне судження, вирішуючи, які рахунки необхідно включати до робочого плану рахунків, формує важливі підвалини успішного функціонування установи. Це підтверджу-

ється словами зарубіжного дослідника М. Макіана [4, с. 66], який вважає, що великою помилкою при формуванні робочого плану рахунків виступає необдуманий вибір рахунків, які входять до його складу і, складаючи план рахунків, бухгалтер повинен консультуватися із керівниками підрозділів і ретельно продумувати кожне своє рішення.

Таким чином, перед тим, як приступити до складання робочого плану рахунків, слід уважно проаналізувати усі параметри, які впливають на вибір підходу до побудови системи аналітичного обліку, оскільки склад і структура робочого плану залежать від значної кількості факторів. Лише системний аналіз усієї сукупності факторів допоможе сформулювати оптимальний варіант робочого плану рахунків з урахуванням особливостей функціонування конкретної бюджетної установи. Також, робочий план рахунків визначає зміст аналітичного обліку та впливає на форму ведення бухгалтерського обліку, яка застосовується.

Відправним моментом у процесі організації бухгалтерського обліку є його забезпечення засобами та предметами праці, розрізняють інформаційне, технічне та методологічне забезпечення.

Під інформаційним забезпеченням розуміють сукупність облікових даних на всіх етапах процесу бухгалтерського обліку. Технічне забезпечення являє собою набір матеріальних і нематеріальних засобів, за допомогою яких переробляється інформація з бухгалтерського обліку. Складовими технічного забезпечення є комплекс технічних засобів, програмне забезпечення та обслуговуючий персонал. Організація методичного забезпечення передбачає застосування комплексу заходів і методів, спрямованих на забезпечення процесу бухгалтерського обліку методичними та загально нормативними документами.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Отже, первинна організація бухгалтерського обліку являє собою першу надбудову теоретичного базису, яка призвана забезпечити загальне впорядкування системи бухгалтерського обліку як на рівні облікового процесу, так і певного виду діяльності людей. Основним результатом і подальшим напрямом дослідження є пропозиція щодо розробки Положення про організацію бухгалтерського обліку, зміст якого відображає етапи: первинної, проточної і підсумкової організації облікового процесу в бюджетних установах.

Бібліографічний список

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV — [Електронний ресурс] — Закон Верховної Ради України — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Інструкція про форми меморіальних ордерів бюджетних установ та порядок їх складання від 27.07.2000 № 68 — [Електронний ресурс] — Наказ Державного казначейства України — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0570-00/print1434366768551323>.
3. *Литвин Ю.Я.* Організація бухгалтерського обліку, контролю і аналізу в сільському господарстві: [підручник] / [Ю.Я. Литвин, В.М. Олійник, М.С. Палюх, М.В. Семчишин]; за ред. засл. діяча науки і техніки України, академіка АН вищої школи України Ю.Я. Литвина. — Тернопіль: «Тернопіль», 1998. — 376 с.
4. *Макиан М.* Финансы и бухгалтерский учет [Текст]: шаг за шагом / М. Макиан; Пер. с англ. П.А. Вискне. — М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Издательство Астрель», 2004. — 347 с.
5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору — [Електронний ресурс] — Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11 — Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=407392&cat_id=407391
6. *Пушкар М.С.* Облікова політика і звітність [Текст]: навч. посібник / М.С. Пушкар. — Тернопіль: Карт-бланш, 2003. — 141 с.
7. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі— [Електронний ресурс] — Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203 — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>
8. *Свірко С.В.* Первинна організація бухгалтерського обліку бюджетних установ: формування облікової політики / С.В. Свірко // Економіка та підприємництво. — К.: КНЕУ. — 2002. — Вип. 8. — С. 137—148.
9. *Свірко С. В.* Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах [Текст] : навч. посібник. Вид. 2-ге, без змін / С.В. Свірко. — К. : КНЕУ, 2006. — 380 с.
10. *Свірко С.В.* Бухгалтерський облік у бюджетних установах : методологія та організація [Текст] : монографія / С.В. Свірко ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. — К. : КНЕУ, 2006. — 243 с.

11. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007—2015 роки— Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 № 34 — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF/print1389935151858715>.

References

1. O bukhgalterskom uchete i finansovoy otchetnosti v Ukraine: Zakon Ukrainy ot 16.07.1999 № 996-XIV — [Elektronnyy resurs] — Zakon Verkhovnoy Rady Ukrainy — Rezhim dostupa: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. [In Ukrainian]

2. Instruksiya o formakh memorial'nykh orderov byudzhetykh uchrezhdeniy i poryadok ikh sostavleniya— [Elektronnyy resurs] — Prikaz Gosudarstvennogo kaznacheystva Ukrainy ot 27.07.2000 № 68 — Rezhim dostupa: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0570-00/print1434366768551323>. [In Ukrainian]

3. Litvin YU.YA. Organizatsiya bukhgalterskogo ucheta, kontrolya i analiza v sel'skom khozyaystve: [uchebnik] / [YU.YA. Litvin, V.M. Olynyk, M.S. Palyukh, M.V. Semchishin]; pod red. zasl. deyatelya nauki i tekhniki Ukrainy, akademika AN vysshey shkoly Ukrainy YU.YA. Litvina. — Ternopol': «Ternopol'», 1998. — 376 s. [In Ukrainian]

4. Makian M. Finansy i bukhgalterskiy pirov [Tekst]: shag za shagom / M. Makian; Per. s angl. P.A. Viksne. — M.: OOO «Izdatel'stvo AST»: OOO «Izdatel'stvo Astrel'», 2004. — 347 s. [In Ukrainian]

5. Metodicheskiye rekomendatsii po bukhgalterskomu uchetu dlya sub'yektov gosudarstvennogo sektora — [Elektronnyy resurs] — Prikaz Ministerstva finansov Ukrainy ot 23.01.2015 № 11 — Rezhim dostupa: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=407392&cat_id=407391. [In Ukrainian]

6. Pushkar' M.S. Uchetnaya politika i otchetnost' [Tekst]: ucheb. posobiye / M.S. Pushkar'. — Ternopol': Kart-blansh, 2003. — 141 s. [In Ukrainian]

7. Plan schetov bukhgalterskogo ucheta v gosudarstvennom sektore— [Elektronnyy resurs] — Prikaz Ministerstva finansov Ukrainy 31.12.2013 № 1203 — Rezhim dostupa: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>. [In Ukrainian]

8. Svirko S.V. Pervichnaya organizatsiya bukhgalterskogo ucheta byudzhetykh uchrezhdeniy: formirovaniye uchetnoy politiki / S.V. Svirko //

Ekonomika i predprinimatel'stvo. — M. : Izd-vo KNEU. — 2002. — Vyp. 8. — S. 137—148. [In Ukrainian]

9. Svirko, S. V. Organizatsiya bukhgalterskogo ucheta v byudzhetykh uchrezhdeniyakh [Tekst]: ucheb. posobiye. Izd. 2-ye, bez izmeneniy / S.V. Svirko. — M.: KNEU, 2006. — 380 s. [In Ukrainian]

10. Svirko S.V. Bukhgalterskiy uchet v byudzhetykh uchrezhdeniyakh: metodologiya i organizatsiya [Tekst]: monografiya / S.V.Svirko; Kiyev. nats. ekon. un-t im. Get'mana. — M.: KNEU, 2006. — 243 s. [In Ukrainian]

11. Strategiya modernizatsii sistemy bukhgalterskogo ucheta v gosudarstvennom sektore na 2007-2015 gody— Postanovleniye Kabineta Ministrov Ukrainy ot 16.01.2007 № 34 — [Elektronnyy resurs] — Rezhim dostupa: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show / 34-2007-% D0% BF / print1389935151858715](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF/print1389935151858715). [In Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 30 червня 2015 р.

УДК 657.1:658.115

Ларикова Татьяна Витальевна,

канд. экон. наук, доц., доцент кафедры учета
в кредитных и бюджетных учреждениях
и экономического анализа

ГВУЗ «КНЭУ имени Вадима Гетьмана»
(03680, Украина, Киев, проспект Победы, 54/1)

E-mail: larikovat@mail.ru

Шилко Ирина Сергеевна,

лаборант кафедры учета
в кредитных и бюджетных учреждениях
и экономического анализа

ГВУЗ «КНЭУ имени Вадима Гетьмана»
(03680, Украина, Киев, проспект Победы, 54/1)

E-mail: shilo4ka@ukr.net

Первичная организации бухгалтерского учета в бюджетных учреждениях: отправные положения и векторы

АННОТАЦИЯ. В статье исследованы основные положения формирования первичной организации бухгалтерского учета, обоснована необходимость в формировании отдельного Положения об организации бухгалтерского учета в бюджетных учреждениях, содержание которого будет включать три раздела: первичной, текущей и итоговой организации бухгалтерского учета. Определена характеристика каждого этапа по следующим разделам: составляющие, исполнители, кто про-

веряет, кто утверждает. Подробно очерчено содержание этапа первичной организации бухгалтерского учета за которым закреплено составляющие: определение организационной формы бухгалтерского учета, определения форм бухгалтерского учета, разработку рабочего плана счетов, организации обеспечения технологии процесса бухгалтерского учета, в частности: информационное, техническое и методологическое обеспечение. Определены характеристики составляющих первичной организации бухгалтерского учета в бюджетных учреждениях..

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: первичная организация, бухгалтерский учет, учетная политика, формы бухгалтерского учета, рабочий план счетов, технология.

UDC 657.1:658.115

Larikova Tetiana Vitaliyivna,

Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor,
Associate Professor in credit and budget

Institutions accounting and economic analysis Department
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
(54/1, Peremogy Av., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: larikovat@mail.ru

Shilko Irina Sergeevna,

Laboratory assistant in credit and budget

Institutions accounting and economic analysis Department
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
(54/1, Peremogy Av., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: shilo4ka@ukr.net

The primary organization of accounting in budgetary institutions, starting terms and vectors

ABSTRACT. The article researches the basis of the primary organization of accounting procedures. The necessity of the Budget organization accounting procedures regulation creation is grounded. The document will include three parts: primary, current and final accounting procedures. Each stage of accounting procedures is characterized by the main components of the stage, performers, who checks and approves. The content of the primary stage of the organization of accounting procedures is examined. It includes: the definition of the accounting organizational forms; the definition of accounting forms; the formulation of the chart of accounts; the existence of the accounting technology (information, technical and methodological support). The components of the primary organization of accounting procedures in budget institutions are characterized.

KEY WORDS: primary organization, accounting, accounting policy, accounting forms, chart of accounts, technology.